

**World Health
Organization**

European Region

Дворічна угода про співробітництво

між

Урядом України

та

Європейським регіональним бюро
Всесвітньої організації охорони здоров'я

на 2024–2025 рр.

Підписано:

За Уряд України

(підпис)

ПІБ д-р Віктор Ляшко

(дата)

Посада Міністр охорони здоров'я України

За Всесвітню організацію охорони здоров'я

(підпис)

ПІБ д-р Ганс Анрі П. Клюге
регіонального бюро ВООЗ

14 December 2023

(дата)

Посада Директор Європейського

Зміст

Зміст

Абревіатури та скорочення.....	ii
Вступ	1
Умови співробітництва	3
Частина 1. Стратегічний огляд пріоритетів співробітництва	4
1.1 Аналіз ситуації у сфері охорони здоров'я	4
1.2 Стратегічні пріоритети і ключові втручання.....	8
1.3 Механізми реалізації	9
Частина 2. Програмні пріоритети співробітництва на 2024–2025 рр.	12
Частина 3. Бюджет та зобов'язання на 2024–2025 рр.	13
3.1 Бюджет та фінансування	13
3.2 Зобов'язання	13
3.2.1 Зобов'язання Секретаріату ВООЗ	13
3.2.2 Зобов'язання Уряду	13
Додаток 1. Матриця результатів GPW 13	14
Додаток 2. Пріоритети, кінцеві результати, проміжні результати, продукти або послуги.....	15

Абревіатури та скорочення

ЄПР	Європейська програма роботи на 2020–2025 рр.: Спільні дії для міцнішого здоров'я
ЄС	Європейський Союз
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
НІЗ	неінфекційні захворювання
ПМГ	програма медичних гарантій
ТБ	туберкульоз
ЦСР	Ціль сталого розвитку
Угода ВСА	Дворічна угода про співробітництво
COVID-19	коронавірусна хвороба
GPW 13	Тринадцята загальна програма роботи ВООЗ на 2019–2025 рр.

Вступ

Ця Дворічна угода про співробітництво (the Biennial Collaborative Agreement, далі — «Угода ВСА») між Європейським регіональним бюро ВООЗ (далі — ЄРБ ВООЗ)¹ та Урядом України в особі Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України, укладена на дворічний період 2024–2025 рр., є практичною рамкою для співробітництва, погодженою в процесі послідовних консультацій між національними органами влади у сфері охорони здоров'я та ЄРБ ВООЗ, яке виступає від імені ВООЗ. Загальна мета Угоди полягає в досягненні цілей, визначених у Тринадцятій загальній програмі роботи ВООЗ на 2019–2025 рр. (Thirteenth General Programme of Work, 2019–2025 (GPW 13)) та Європейській програмі роботи на 2020–2025 рр.: Спільні дії для міцнішого здоров'я (ЄПР).

GPW 13 окреслює високий рівень стратегічного бачення роботи ВООЗ та її держав-членів і загальний напрямок роботи на поточний семирічний період, починаючи з січня 2019 р. В основу програмного бюджету ВООЗ на 2024–2025 рр., затвердженого на сімдесят шостій сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я, закладено мету щодо втілення в життя бачення GPW 13 шляхом забезпечення позитивного впливу на здоров'я людей на рівні країн. У матриці результатів GPW 13 (див. додаток 1) продемонстровано, як вкладені ресурси та проміжні результати забезпечують трансформацію та відіграють вирішальну роль у досягненні тримільярдних цілей GPW 13 (відображених у додатку 1) і забезпеченні максимально позитивного впливу на життя людей на рівні країни.

В Угоді ВСА, яка базується на GPW 13 та Порядку денному у сфері сталого розвитку до 2030 р., дотримано концепцій, принципів та цінностей, що лежать в основі ЄПР, ухваленої Європейським регіональним комітетом ВООЗ на 70-й сесії у 2020 р. Таким чином, відповідно до положень ЄПР, Угоду ВСА було укладено з метою надання Україні підтримки в забезпеченні універсального доступу до якісної медичної допомоги без загрози фінансових труднощів, забезпеченні ефективного захисту на випадок надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я та побудові здорових громад, у яких дії й відповідні державні політики у сфері громадського здоров'я сприятимуть поліпшенню умов життя в умовах економіки добробуту.

Опис Угоди ВСА

За результатами консультацій ВООЗ і Уряд України погодили широкий перелік пріоритетних напрямків співробітництва, які було переглянуто і вдосконалено у процесі підготовки цього документа. Цей документ містить детальнішу інформацію про програму співробітництва, у тому числі визначає пріоритетні кінцеві результати, пропонувані проміжні результати, відповідні продукти і послуги.

Досягнення пріоритетних кінцевих результатів, визначених у цій Угоді ВСА, є відповідальністю як Секретаріату ВООЗ, так і Уряду України.

Європейське регіональне бюро ВООЗ (ЄРБ ВООЗ) складається з головного офісу в Копенгагені (Данія); 32 бюро в країнах (угода з Ізраїлем щодо розташування Бюро ВООЗ у країні перебуває на етапі фіналізації); офісів на місцях, офісів із питань взаємодії, представництв і підрозділів, включаючи субрегіональні центри Програми ВООЗ із надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я (WHE); п'яти географічно віддалених офісів (ГВО); одного партнерства на базі ВООЗ; і одного офісу з питань фінансування систем охорони здоров'я.¹

Реалізація Угоди ВСА відбувається за допомогою оптимальних способів на національному (для досягнення проміжних результатів, які значною мірою орієнтовані на потреби й обставини країни), міждержавному (для реагування на спільні потреби країн із використанням підходів на рівні Європейського регіону ВООЗ) та багатонаціональному рівнях (для задоволення субрегіональних потреб).

Умови співробітництва

Протягом визначеного дворічного періоду програма співробітництва може бути переглянута або скоригована за взаємною згодою, якщо наявні обставини вказуватимуть на необхідність змін.

Показники бюджету дворічної програми на 2024–2025 рр. можуть бути змінені в письмовій формі за взаємною згодою між ЄРБ ВООЗ та Урядом України, наприклад, у результаті змін у ситуації у сфері охорони здоров'я країни, у зв'язку зі змінами спроможностей країни здійснювати погоджену діяльність, конкретними потребами, які виникатимуть протягом дворічного періоду, змінами у спроможностях ЄРБ ВООЗ забезпечувати досягнення погоджених проміжних результатів або змінами, пов'язаними з фінансуванням. Ініціювати зміни може будь-яка зі сторін.

МОЗ визначає національного відповідального співробітника для співпраці з ВООЗ та національних технічних координаторів. Національний відповідальний співробітник відповідає за загальну координацію реалізації Угоди ВСА з боку Міністерства і підтримує регулярну взаємодію з усіма національними технічними координаторами. Представник ВООЗ, Голова бюро ВООЗ в Україні або уповноважений спеціаліст із взаємодії відповідає за реалізацію Угоди ВСА з боку ВООЗ у тісній координації й під контролем ЄРБ ВООЗ та координує будь-яку необхідну підтримку з боку Штаб-квартири ВООЗ.

Реалізація угоди розпочинається на початку дворічного періоду 2024–2025 рр.

ВООЗ виділяє базовий бюджет на такий дворічний період на основі орієнтовного розрахунку витрат на виконання запланованих робіт. Такий бюджет, наскільки це можливо, охоплює загальні витрати на реалізацію Угоди ВСА, незалежно від того, на якому рівні ВООЗ відбувається виконання відповідних робіт. Фінансування відбувається за рахунок як корпоративних ресурсів ВООЗ, так і інших ресурсів, мобілізованих через ВООЗ. Відповідні кошти не повинні використовуватися для субсидування або покриття прогалин у фінансуванні регулярних діяльності й надання послуг у сфері охорони здоров'я, для здійснення доплат до заробітної плати або закупівлі товарів. Діяльність, закупівля товарів та благодійні внески у рамках реагування на кризи або демонстраційних проектів продовжують фінансуватися за допомогою додаткових механізмів відповідно до правил та регламентів ВООЗ.

У вказаному бюджеті не враховані витрати на персонал ВООЗ, що працює в штаб-квартирі ВООЗ, ЄРБ ВООЗ та Бюро ВООЗ в Україні.

До Угоди ВСА й до вказаного бюджету також не включено фінансування Уряду України, за винятком внеску, який спрямовується через Секретаріат ВООЗ.

Ця Угода ВСА є відкритою для подальшого доопрацювання та внесків із інших джерел із метою доповнення наявної програми або включення заходів, які не було передбачено на цьому етапі.

Частина 1. Стратегічний огляд пріоритетів співробітництва

1.1 Аналіз ситуації у сфері охорони здоров'я

Вторгнення Російської Федерації в Україну, що триває й досі, продовжує спричиняти тяжкі наслідки для населення України. Тривала повномасштабна війна, особливо у східних і південних областях країни, та невтішні економічні перспективи приводять до суттєвих змін у демографічній ситуації. Згідно з оцінками, до повномасштабного вторгнення населення України становило приблизно 42 мільйони людей. Станом на середину 2023 р. кількість переміщених із України людей сягнула орієнтовно 6 мільйонів; іще 5,1 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами.

Після впровадження в листопаді 2022 р. Системи моніторингу доступності ресурсів та послуг охорони здоров'я було проведено оцінювання 2 364 закладів охорони здоров'я, у рамках якого було охоплено понад 12 000 пунктів надання послуг з охорони здоров'я. Вражає той факт, що 93% цих закладів повною мірою продовжують свою роботу, що говорить про надзвичайну стійкість української системи охорони здоров'я. Утім, у деяких областях, зокрема в Донецькій, Харківській і Херсонській, існують певні труднощі з функціонуванням закладів, які в першу чергу зумовлені пошкодженням інфраструктури й обладнання, безпековими питаннями й браком персоналу.

Національна служба здоров'я України зафіксувала у 2022 р. відтік приблизно 14% робочої сили у сфері охорони здоров'я (що еквівалентно приблизно 89 000 медичних працівників) порівняно з 2021 р. При цьому спостерігалася значна кількість випадків перереєстрації українських лікарів у сусідніх країнах.

На макроекономічному рівні внаслідок вторгнення у 2022 р. в Україні відбулося зменшення обсягу валового внутрішнього продукту на 29,2%, що призвело до підвищення рівня бідності й затримки критично важливого прогресу. Таке суттєве зниження обсягів виробництва на фоні конкурентних витрат на сектор оборони вплинуло на розмір державних доходів і на спроможність Уряду асигнувати кошти на потреби сектора охорони здоров'я й інших соціальних секторів. У 2023 р. частка витрат на охорону здоров'я в рамках загального консолідованого бюджету знизилася з 7,1% в 2022 р. до 5,6%. Більше того, на 2,6% скоротився обсяг бюджетних коштів, виділених на гарантований пакет медичних послуг (у рамках програми медичних гарантій (ПМГ)), що становить понад 78% бюджету країни на охорону здоров'я. Імовірно, це негативно вплине на доступність послуг у рамках ПМГ.

Витрати з власної кишені залишаються серйозним викликом для населення: у 2020 р. такі витрати в Україні сягали 48%, що значно перевищує середній показник у Європейському Союзі (ЕС), який становить 19%. У 2021 р. кожне п'яте домогосподарство, тобто приблизно 2,5 мільйонів домогосподарств, було вимушене витратити значну суму коштів на охорону здоров'я. Попри те, що після впровадження у 2018 р. реформ кількість неформальних платежів дещо зменшилася, проблема продовжує існувати, особливо в лікарнях. У 2021 р. 96% домогосподарств повідомляли, що здійснювали платежі з власної кишені за отримання медичних послуг, найчастіше — за рецептурні лікарські засоби.

Впровадження у 2018 р. електронної системи охорони здоров'я відіграло значну роль у забезпеченні реімбурсації для закладів охорони здоров'я. Утім, поточні виклики, такі як, наприклад, потреби в підготовці чи невикористання закладами охорони здоров'я на

прифронтових територіях системи звітування повною мірою, призвели до підвищення рівня невизначеності, перешкоджаючи ефективному плануванню й дієвості заходів.

Очікувана тривалість життя в Україні постійно залишалася однією з найнижчих у регіоні, що нерозривно пов'язано з поширеністю неінфекційних захворювань (НІЗ) та пов'язаними з ними факторами ризику. За результатами проведеного до повномасштабної війни дослідження було виявлено, що значна частка населення (34%) курить, приблизно половина вживає алкоголь, а чверть має ожиріння. Очікується, що після повномасштабного вторгнення ці показники зростатимуть.

Трьома основними факторами пов'язаної з НІЗ смертності в Україні, є хвороби серця, інсульт і цироз печінки. При цьому за останні десять років кількість випадків смерті від ішемічної хвороби серця зросла більш ніж на 50%. Вторгнення Російської Федерації в Україну призвело до загострення у країні викликів, пов'язаних із харчуванням: близько 17% населення зараз стикається з проблемою відсутності продовольчої безпеки, що значно перевищує показник, зафіксований до початку повномасштабної війни — 8%. Крім того, війна спричинила порушення процесів виробництва й розповсюдження харчових продуктів, що призвело до нестачі основних поживних речовин.

Продовжує зростати попит на послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Згідно з оцінками, близько 6,6 млн людей живуть із порушеннями психічного здоров'я. Війна в Україні принесла негативні наслідки для психічного здоров'я серед людей усіх вікових груп та різного походження. Особливо вразливою групою населення є діти. Значна їх частка має посттравматичний стресовий розлад та інші тривожні розлади. Доросле населення також вразливе до проблем із психічним здоров'ям, у тому числі депресії, тривожності та зловживання психоактивними речовинами. Попри суттєве збільшення попиту, пропозиція у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні досі залишається обмеженою. Значна кількість людей може не знати, де отримати допомогу, або ж не хоче звертатися по допомогу через соціальну стигму чи фінансові труднощі. Окрім того, у країні існує серйозна проблема нестачі кваліфікованих фахівців у сфері психічного здоров'я.

З лютого 2022 р. в Україні значно зросла кількість випадків травм як серед дітей, так і серед дорослих, що створює істотне навантаження на наявну систему реабілітації. На сьогодні значна кількість українців потребує послуг із реабілітації у сфері охорони здоров'я одразу після отримання травми та послуг із тривалої реабілітації у сфері охорони здоров'я, що може продовжуватися від кількох місяців до кількох років, залежно від характеру й тяжкості отриманої травми. Щоб задовольнити потреби людей, які отримали травми, в усіх видах допомоги, потрібні істотні зрушення в розвитку послуг із реабілітації.

Більше того, негативного впливу зазнав доступ до медичних послуг для людей з інвалідністю, особливо в постраждалих унаслідок війни областях. Згідно з результатами проведеного в 2023 р. Мультисекторального аналізу потреб (Multi-Sector Needs Analysis), у східних і південних областях імовірність звернення по медичну допомогу серед домогосподарств, до складу яких входить людина з інвалідністю, є на 10% і 20% відповідно нижчою, ніж серед домогосподарств, у яких людей з інвалідністю немає. Ці дані підтверджено у звіті Системи моніторингу доступності ресурсів та послуг охорони здоров'я ВООЗ за 2023 р. У ньому також зазначено, що 26% населення південних і східних областей пояснює брак доступу до послуг у сфері охорони здоров'я фізичними

бар'єрами; 4% вважають основною причиною відсутність закладів охорони здоров'я з універсальним дизайном, які були б інклюзивними для людей з інвалідністю. Більше того, існує нагальна потреба в зосередженні на допоміжних (асистивних) технологіях, адже до початку повномасштабної війни 80% людей, які користувалися допоміжними засобами реабілітації (за винятком окулярів), здійснювали витрати з власної кишені.

Із початку повномасштабного вторгнення було задокументовано зростання кількості випадків інфекцій із множинною лікарською стійкістю серед госпіталізованих пацієнтів. Медичні працівники наголошують на тому, що пов'язані з війною інфекції і стійкість до протимікробних препаратів можуть призводити до значного збільшення кількості резервуарів інфекцій із множинною лікарською стійкістю, що матиме негативні наслідки як в Україні, так і поза її межами.

До повномасштабного вторгнення Україна мала значні успіхи в рамках реалізації національних заходів протидії СНІДу. Суттєво підвищувалися якість і ефективність антиретровірусної терапії для людей, що живуть із ВІЛ. Варто зазначити, що попри вторгнення Російської Федерації в Україну, що триває, Україна залишалася лідером у боротьбі з ВІЛ у регіоні, забезпечуючи безперервне лікування для всіх людей.

Україна також показала себе лідером на рівні регіону в питанні замісної підтримувальної терапії. Станом на вересень 2023 р. у державних закладах охорони здоров'я таку терапію отримують 20 554 пацієнти, ще 6 468 людей отримують її в приватних клініках.

Утім, війна Російської Федерації проти України негативно вплинула на прогрес у сфері охорони здоров'я в Україні. Наприклад, упродовж перших шести місяців 2023 р. було зафіксовано збільшення частоти випадків ТБ.

Показник охоплення вакцинацією в Україні також є одним із найнижчих у Європейському регіоні ВООЗ і часто перебуває на мінімальному цільовому рівні або є нижчим за нього. Повномасштабне вторгнення, що триває, створює серйозний ризик нівелювання прогресу, досягнутого в цьому напрямку. Крім того, дедалі складніше стає здійснювати моніторинг показників вакцинації, адже багато дітей-біженців отримують наступні дози в рамках циклу рутинної вакцинації в країнах, що їх приймають.

Щоб збільшити рівень охоплення рутинною вакцинацією та ефективно знизити тягар НІЗ в Україні, необхідно створити розгалужену мережу функціональних закладів охорони здоров'я.

Катастрофа на дамбі Каховської гідроелектростанції (ГЕС), що сталася 6 червня 2023 р., не лише призвела до трагічної загибелі людей через затоплення, але й спричинила масштабну екологічну кризу. Затоплення спричинило викид у довкілля різних хімічних речовин і біологічних забруднювачів. На прифронтових територіях відбулося забруднення річок уламками з промислових об'єктів, очисних споруд і водою із затоплених вугільних шахт. Десятки тисяч гектарів лісів було знищено внаслідок лісових пожеж. Досі достеменно невідомо, якою саме мірою війна вплине на стан довкілля, однак забруднення довкілля та руйнування оселищ точно матиме довгострокові наслідки для громадського здоров'я. Спричинене повномасштабною війною переміщення людей і тварин призвело до підвищення ризику зоонозних захворювань. Так, переміщені люди мають вищий ризик взаємодії з інфікованими тваринами чи забрудненими джерелами води. Більше того, порушення процесів виробництва й

розповсюдження харчових продуктів підвищило ризик виникнення захворювань харчового походження, які можуть мати, зокрема, і зоонозне походження. Такі інциденти, як руйнування дамби Каховської ГЕС чи пошкодження очисних споруд, можуть посилювати ризик виникнення захворювань, що передаються через воду, у тому числі холери, у зв'язку з обмеженням доступу до чистої води й санітарії.

З точки зору загального санітарно-епідемічного благополуччя населення Україна займає одне з найнижчих місць серед країн Європейського регіону. При формуванні такого рейтингу, в першу чергу, враховували низьку здатність країн виявляти нові епідемії і пандемії та реагувати на них. Україна має унікальну лабораторну систему, що характеризується міцністю й якістю; при цьому існують недоліки в інших критично важливих сферах, наприклад, у сфері нагляду й повідомлення в реальному часі, а також у спроможностях із реалізації обмежень на торгівлю й подорожі. Подальша присутність у громадах коронавірусної хвороби (COVID-19), що особливо позначається на групах ризику, зумовлює необхідність забезпечення ретельного моніторингу.

До ескалації війни Росії проти України було розпочато реалізацію низки національних реформ і стратегій, зокрема національної Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р. Прогрес у цьому напрямку продовжується. Реформи, розпочаті в 2017 р., вже справляють істотний вплив на національну систему охорони здоров'я. Особливо важливе значення мають реформи в державному секторі з чітким акцентом на децентралізацію й посиленні підзвітності, а також реформа фінансування системи охорони здоров'я й реформа системи громадського здоров'я.

У рамках реагування на поточну ситуацію у 2022 р. Уряд України розробив План відновлення України зосереджений на досягненні трьох першочергових цілей:

- стійкість: забезпечення економічної, соціальної й екологічної стійкості при подоланні Україною подальших викликів;
- відновлення: втілення ефективних рішень для забезпечення якнайшвидшого відновлення критично важливих економічних, соціальних процесів і природних екосистем;
- модернізація та зростання: розроблення плану модернізації для прискорення сталого економічного зростання та підвищення рівня добробуту населення.

Зростає потреба в забезпеченні розвитку цифрових технологій у сфері охорони здоров'я та дистанційної медичної допомоги. Цифрові технології у сфері охорони здоров'я можуть допомогти підвищити рівень доступності медичної та реабілітаційної допомоги для людей, що перебувають на віддалених і постраждалих унаслідок війни територіях, і водночас зняти навантаження з традиційних систем охорони здоров'я.

Україна має рішучий намір щодо досягнення ЦСР до 2030 р., у тому числі ЦСР 3, що зосереджена на зміцненні здоров'я й підвищенні рівня добробуту. У 2021 р. в Україні опублікували другий Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку, у якому було висвітлено досягнутий прогрес у сфері громадського здоров'я. Серед важливих досягнень варто відзначити зниження коефіцієнта материнської смертності з 30 до 26 смертей на 100 000 живонароджених у період із 2015 р. по 2021 р. Упродовж того ж періоду відбулося і зниження коефіцієнта смертності дітей віком до п'яти років із 12 до 10 смертей на 1 000 живонароджених. Більше того, показник очікуваної тривалості життя при народженні також зазнав позитивних змін і зріс із 71,4 року в 2015 р. до

72,7 року в 2021 р. Наявність істотного прогресу підтверджує прихильність України до розширення доступу до медичної допомоги, особливо для вразливих груп населення. Ініціативи щодо надання медичної допомоги дітям, вагітним жінкам і людям з інвалідністю безкоштовно або за доступними цінами відіграють важливу роль у покращенні результатів для здоров'я і підвищенні рівня добробуту для всього населення країни.

1.2 Стратегічні пріоритети і ключові втручання

Угода ВСА має втілити в життя стратегічні пріоритети, визначені в нещодавно розробленій Стратегії співробітництва з країнами (Country Cooperation Strategy). У Стратегії співробітництва з країнами окреслено, як ВООЗ може за посередництва Бюро ВООЗ в Україні посприяти досягненню Урядом України пріоритетних цілей у сфері охорони здоров'я, забезпеченню національного відновлення й виконанню порядків денних до 2030 р.

ВООЗ надаватиме підтримку і здійснюватиме свою діяльність із дотриманням головної цілі національної Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р., що стосується відновлення й розвитку системи охорони здоров'я, забезпечення вищих якості й рівня доступності послуг для задоволення потреб населення України. Стратегію розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р. заплановано затвердити проектом розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023 році» на початку 2024 р.

У зв'язку зі зміною ситуації у сфері охорони здоров'я, на яку істотно впливає війна Росії проти України, виникає потреба в наданні негайних життєво необхідних послуг і забезпеченні континууму допомоги в усій країні. Попри повномасштабне вторгнення, що триває, Уряд, ВООЗ та інші партнери виконують важливу роботу з планування й реалізації реформ системи охорони здоров'я та комплексних програм відновлення.

Інвестування в людський капітал і пріоритизація охорони здоров'я створюють ключові можливості як сьогодні, так і в майбутньому. Добробут населення залишатиметься наріжним каменем із початком відбудови інфраструктури й економіки. Обов'язкова умова прогресу в країні — здорові й освічені люди.

Зважаючи на те, що євроінтеграція та початок процесу вступу до ЄС є стратегічним пріоритетом України, подальше наближення України до стандартів ЄС у сфері охорони здоров'я є надзвичайно важливим. ВООЗ підтримуватиме процес імплементації відповідного законодавства та практик ЄС.

Підтримка й співробітництво ВООЗ базуватиметься на головних стратегічних пріоритетах.

Стратегічний пріоритет № 1: доступ до універсальних якісних послуг з охорони здоров'я для всіх, незалежно від платоспроможності

Забезпечення універсального доступу до послуг з охорони здоров'я в Україні відповідно до національної Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р. Цей пріоритет передбачає підтримку в наданні екстреної медичної допомоги, реформуванні первинної ланки медичної допомоги, розвитку кадрових ресурсів у сфері охорони здоров'я та розробленні інтегрованого пакета медичних послуг на основі ефективних реформ фінансування охорони здоров'я.

Стратегічний пріоритет № 2: профілактика і зниження основних ризиків для здоров'я

Пом'якшення ризиків для здоров'я, посилені війною, вирішення проблеми високого тягаря НІЗ та інфекційних захворювань, а також інвестування в комплексні медичні послуги, включаючи програми вакцинації та ініціативи у сфері гігієни довкілля, з акцентом на психологічний добробут, розширення прав і можливостей громад та супутні переваги від забезпечення сталості клімату для довгострокового відновлення України та добробуту суспільства.

Стратегічний пріоритет № 3: розбудова ефективних інституцій

Підтримка реформування системи охорони здоров'я, посилення спроможностей у сфері громадського здоров'я й узгодження їх зі стандартами ЄС. Це передбачає посилення спроможностей для забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я та реагування на них, реалізацію політик та управління з акцентом на залучення зацікавлених сторін для забезпечення стійкості системи охорони здоров'я.

Такі пріоритети відповідають визначеним потребам у сфері охорони здоров'я та пріоритетам, окресленим у загальних регіональних і глобальних стратегічних документах і директивах України й ВООЗ.

Більше того, такі пріоритети відповідають основним потребам і проблемам, реагування на які має важливе значення для покращення ситуації у сфері охорони здоров'я для населення України станом на сьогодні і в майбутньому.

1.3 Механізми реалізації

Ця Угода ВСА забезпечуватиме реалізацію Стратегії співробітництва з країнами протягом наступних двох років. Реагування, реформування й відновлення — три взаємопов'язані стратегічні підходи ВООЗ до надання Уряду підтримки в подоланні складних викликів. ВООЗ не чергує ці підходи, а застосовує їх одночасно; їх відносна важливість і спосіб застосування змінюються залежно від ситуації.

Реагування, реформування й відновлення потребують стратегічного планування, об'єднання зусиль та довготривалої прихильності до побудови стійкої й сталої системи охорони здоров'я. Зі зміною ситуації в Україні ВООЗ відповідним чином адаптуватиме

підтримку Уряду та співробітництво разом із партнерами й поступово переноситиме свої увагу й ресурси зі сфери реагування на сфери реформування й відновлення.

- **Реагування** — ВООЗ продовжить надавати підтримку у здійсненні негайних заходів для задоволення нагальних прямих і непрямих екстрених потреб у сфері охорони здоров'я, пов'язаних із російськими агресією й вторгненням.
- **Відновлення** — ВООЗ прагне відбудувати й зміцнити систему охорони здоров'я з метою забезпечення універсального доступу до основних послуг, таких як послуги у сфері психічного здоров'я, реабілітація, первинна медична допомога, зміцнення здоров'я та нагляд у сфері громадського здоров'я.
- **Реформування** — ВООЗ підтримуватиме постійні систематичні зміни сектора охорони здоров'я України, спрямовані на забезпечення відповідності системи охорони здоров'я країни стандартам ЄС та найкращим міжнародним практикам, а також на зміцнення її інституцій.

Для успішної реалізації стратегії ВООЗ необхідно забезпечити динамічну й гнучку організацію, адаптовану до відповідних змін у ситуації. ВООЗ забезпечить передбачувану й сталу присутність у країні, зокрема, надаватиме підтримку в розробці політик, а також технічну й операційну допомогу.

У рамках співробітництва з Урядом України й партнерами ВООЗ зосереджуватиметься на відносних перевагах і унікальних функціях, якими таке співробітництво відрізняється від співробітництва з іншими партнерами. До ключових пріоритетних функцій належать:

- **Лідерство, координація та мобілізація:** забезпечення ВООЗ лідерства в координації й мобілізації зацікавлених сторін для сприяння об'єднанню зусиль і формуванню синергій у секторі охорони здоров'я.
- **Високоякісна технічна підтримка:** надання експертної допомоги в розробці політик, визначенні норм і стандартів (у тому числі для вступу до ЄС) та участь у діалогах щодо політики у сфері охорони здоров'я.
- **Розбудова інституційних спроможностей:** надання Уряду підтримки в посиленні інституційних спроможностей та впровадженні необхідних реформ, орієнтованих на зміцнення системи охорони здоров'я.
- **Співробітництво між країнами:** сприяння співробітництву між країнами та впровадженню інновацій у регіоні та в усьому світі, зокрема співробітництву з країнами з подібними викликами й потребами. Україна отримала багатий досвід і розвинула компетенції, які можуть бути цікавими й корисними для інших.
- **Дані у сфері охорони здоров'я та інформаційні системи:** сприяння інтегрованому управлінню у сфері охорони здоров'я, нагляду та функціонуванню інформаційних систем для вдосконалення процесу ухвалення рішень на основі даних.
- **Операційні дослідження:** сприяння проведенню операційних досліджень із особливим акцентом на результативності й ефективності політик і систем у сфері охорони здоров'я. Україна може багато чого запропонувати з точки зору досвіду, інновацій та знань.

З метою забезпечення успішної реалізації передбаченої діяльності ВООЗ виділить необхідні спроможності й ресурси, а Бюро ВООЗ в Україні очолюватиме й координуватиме роботу та відповідатиме за досягнення очікуваних результатів. Європейське регіональне бюро ВООЗ і штаб-квартира ВООЗ нададуть необхідні підтримку й ресурси, що сприятимуть ефективності роботи.

Міжсекторальне співробітництво відіграватиме ключову роль у досягненні значущих результатів для здоров'я. ВООЗ братиме активну участь у роботі команди Організації

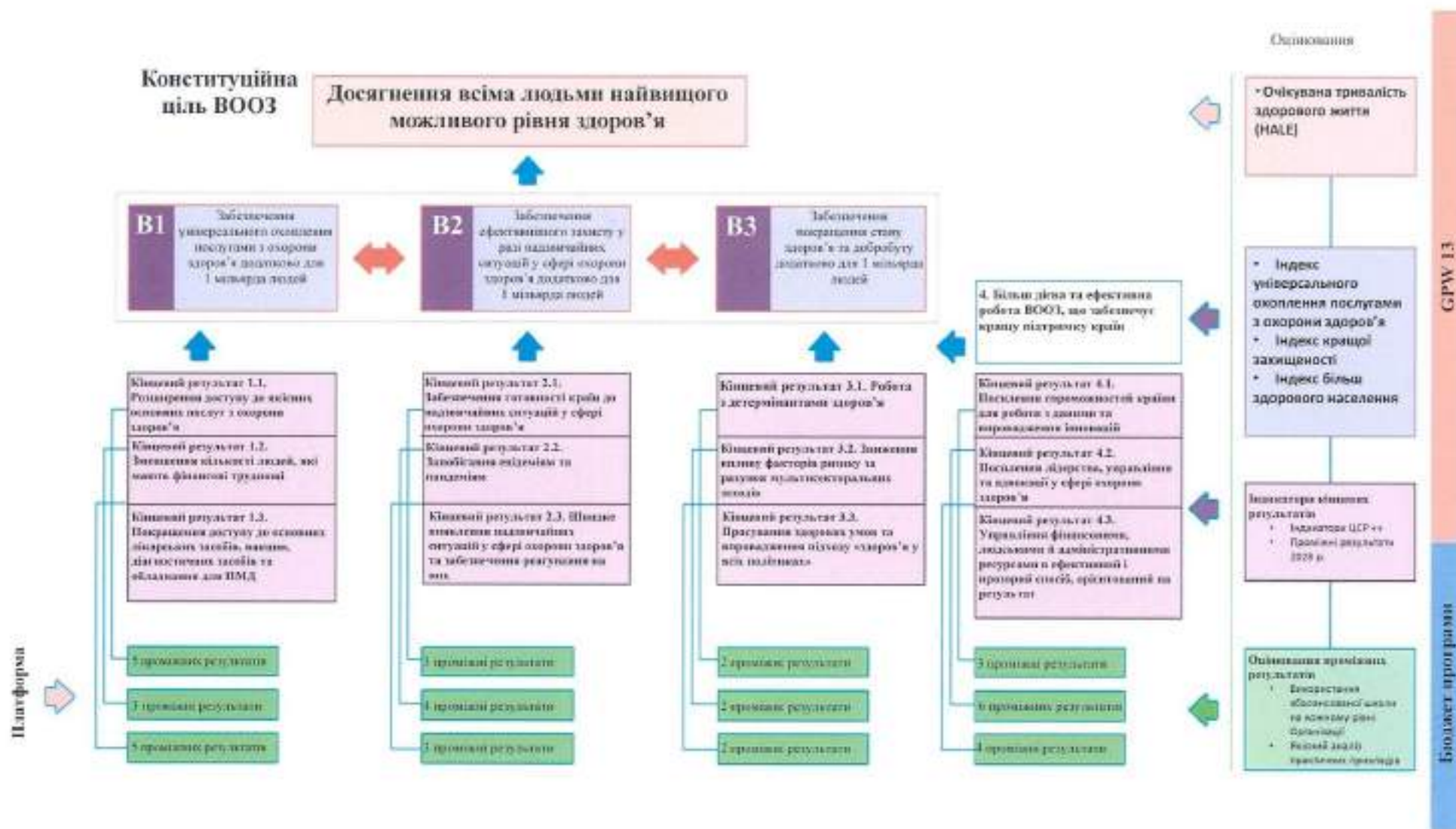
Об'єднаних Націй у країні і сприятиме ефективній реалізації Перехідної рамкової програми й Рамкової програми ООН щодо співробітництва для цілей сталого розвитку, яка зараз перебуває на етапі підготовки.

В Україні працює широке коло партнерів, які прагнуть підтримати сектор охорони здоров'я. ВООЗ, що є однією з центральних учасниць цього процесу, відіграє ключову роль у мобілізації сторін, виконуючи роль співкерівника секторальної робочої групи «Охорона здоров'я» й співкоординатора Глобального кластера охорони здоров'я. Національні органи влади, у тому числі Офіс Президента України, Кабінет Міністрів України, МОЗ, Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерство освіти і науки України та інші відповідні міністерства й національні установи, а також місцеві органи влади відповідають за визначення пріоритетів і політик. ВООЗ прагне за допомогою таких партнерських зв'язків посилити сектор охорони здоров'я й посприяти досягненню кращих результатів для здоров'я.

Частина 2. Програмні пріоритети співробітництва на 2024–2025 рр.

Програма співробітництва на 2024–2025 рр., що детально описана в додатку 2, ґрунтується на наведеному вище аналізі. Вона була взаємно погоджена й підібрана у відповідь на проблеми у сфері громадського здоров'я та поточні зусилля, спрямовані на поліпшення стану здоров'я населення України.

Додаток 1. Матриця результатів GPW 13

Додаток 2. Пріоритети, кінцеві результати, проміжні результати, продукти або послуги

Дворічна угода про співробітництво (Угода ВСА) на 2024–2025 рр. — Україна

Стратегічний пріоритет (СП)/ кінцевий результат	Проміжний результат	Опис продуктів або послуг
СП1. Забезпечення універсального охоплення послугами охорони здоров'я додатково для одного мільярда людей		
1.1. Розширення доступу до якісних основних послуг з охорони здоров'я	1.1.1. Наявність у країн змоги надавати високоякісні, людиноорієнтовані послуги на основі стратегій первинної медичної допомоги та комплексних пакетів основних послуг	<p>Підтримка розвитку первинної медичної допомоги з покращенням якості й підзвітності, у тому числі послуг для складних пацієнтів із мультиморбідністю. Основна увага буде зосереджена на скринінгах; профілактиці, контролі та веденні неінфекційних та інфекційних захворювань; наданні допомоги й послуг, що сприяють зміцненню, збереженню та покращенню здоров'я матерів, новонароджених, дітей та підлітків; психічному здоров'ї, сексуальному і репродуктивному здоров'ю; імунізації; доказових послугах із реабілітації.</p> <p>Розробка механізмів для забезпечення системного підходу до підтримання та підвищення якості допомоги пацієнтам і ефективності надання послуг, у тому числі шляхом надання технічних рекомендацій, обміну доказовими даними, забезпечення навчання, проведення заходів та перегляду технічних документів.</p> <p>Сприяння розповсюдженню, схваленню та впровадженню технічних настанов, інструментів і найкращих практик щодо зміцнення здоров'я й профілактики захворювань у рамках системи охорони здоров'я.</p> <p>Підтримка розробки системи забезпечення якості медичної допомоги, а саме створення системи моніторингу й оцінювання ефективності, в якій будуть визначені індикатори на рівні ПМД й підходи до моніторингу і яка допомагатиме розробляти цифрові інструменти та посилювати спроможності лікарів, медичних сестер/братів і керівників закладів та допоможе почати проведення клінічних аудитів для цілей розвитку лікарського самоврядування.</p>

		<p>Покращення й посилення взаємопов'язаних систем екстреної медичної допомоги на догоспітальному рівні й у лікарнях поза межами гуманітарних контекстів для виконання пріоритетних завдань, визначених у рамках національної медичної реформи, і надання своєчасної, оптимальної й доказової екстреної допомоги. Такого результату можливо досягнути шляхом розробки й реалізації більш системної стратегії для покращення координації й оптимізації наявних ресурсів на місцевому/регіональному й національному рівнях. Це дозволить забезпечити доступ загального населення до попередньо підготовлених і доступних послуг ЕМД, які їм надаватиме належним чином підготовлений персонал, що сприятиме покращенню результатів пацієнтів, які отримують невідкладну допомогу.</p> <p>Посилення організації та спроможностей служб у сфері громадського здоров'я в рамках потужної і стійкої системи охорони здоров'я. Це передбачає як надання технічної допомоги, так і посилення спроможностей для впровадження реформ та виконання основних функцій у сфері громадського здоров'я з особливим акцентом на партисипативних процесах (тобто на залученні зацікавлених сторін, спільному розробленні заходів та сприянні спільній відповідальності за реалізацію).</p> <p>Посилення організаційних спроможностей ключових інституцій у сфері громадського здоров'я з метою покращення планування, бюджетування й реалізації програм у сфері громадського здоров'я шляхом проведення картування основних функцій громадського здоров'я на всіх адміністративних рівнях системи та в рамках міжсекторального управління.</p> <p>Розширення в рамках роботи з відновлення доступу до якісних послуг із вакцинації з урахуванням уроків, засвоєних під час проведення кампанії вакцинації проти коронавірусної хвороби (COVID-19) та надання послуг в умовах війни. Такого результату буде досягнуто шляхом урізноманітнення способів надання допомоги в системі ПМД та інтеграції послуг, пов'язаних із вакцинацією, до всіх мереж надання послуг з охорони здоров'я з метою забезпечення найбільш безпосередніх і ефективних засобів для охоплення послугами кожної людини на всіх етапах її життя.</p> <p>Покращення заходів із профілактики інфекцій та інфекційного контролю шляхом систематичного розроблення й реалізації надійних стратегій, що охоплюватимуть питання раннього виявлення і стримування спалахів захворювань та пом'якшення їх наслідків. Головне завдання в рамках цього підходу полягає в просуванні найкращих практик гігієни, санітарії й вакцинації.</p> <p>Посилення безпеки працівників у сфері охорони здоров'я шляхом надання підтримки в розробці відповідних протоколів і механізмів забезпечення їх виконання.</p>
--	--	--

	<p>1.1.2. Наявність у країн змоги зміцнювати свої системи охорони здоров'я для забезпечення охоплення послугами у зв'язку з відповідними станами й захворюваннями</p>	<p>Надання технічної допомоги для підтримки масштабування комплексних підходів до профілактики захворювань, екстреної допомоги, ведення випадків, реабілітації, допоміжних (асистивних) технологій (АТ) та паліативної допомоги у зв'язку з НІЗ, проблемами з психічним здоров'ям, діабетом, серцево-судинними захворюваннями, допомоги при інсульті та раку шляхом адаптації доказових настанов, розроблення норм і регламентів, здійснення діяльності з розбудови спроможностей, проведення консультацій із експертами та стратегічного планування.</p> <p>Посилення профілактики та контролю серцево-судинних захворювань з особливим акцентом на оцінюванні ризиків серцево-судинних захворювань та управлінні ними, у тому числі на контролі артеріальної гіпертензії, а також невідкладній допомозі та реабілітації після інсульту.</p> <p>Надання технічної допомоги щодо плану боротьби з раком із обрахунком вартості та цільовою підтримкою боротьби з онкологічними захворюваннями в дітей. Розробка та проведення оціночних та інших операційних досліджень стосовно послуг, політик та інтервенцій, пов'язаних із НІЗ.</p> <p>Співпраця з Урядом України та надання технічної допомоги (за можливості) для забезпечення допомоги при раку як у дітей, так і в дорослих. Надання технічної допомоги в розробці національного плану боротьби з раком та національної стратегії боротьби з раком.</p> <p>Посилення лідерства, управління й координації у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні з особливим акцентом на забезпеченні підтримки лідерства й управління у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки на національному й субнаціональному рівнях. Посилення спроможностей країни для координації мультисекторального реагування на потреби населення у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки під час надзвичайних ситуацій та в період відновлення.</p> <p>Посилення спроможностей країни в наданні комплексних, інтегрованих та орієнтованих на права людини послуг у сфері психічного здоров'я, тривалого догляду та соціальних послуг на рівні громад на підтримку Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України і Міністерства соціальної політики України та в координації з ними. Продовження інтеграції послуг у сфері психічного здоров'я до первинної ланки медичної допомоги й до лікарень загального профілю (у тому числі послуг у зв'язку з розладами, пов'язаними зі вживанням психоактивних речовин, самогубствами та деменцією). Масштабування спеціалізованих послуг у сфері психічного здоров'я на рівні громад</p>
--	---	---

	<p>(у тому числі послуг у зв'язку з розладами, пов'язаними зі вживанням психоактивних речовин, самогубствами та деменцією] за межі сектора охорони здоров'я.</p> <p>Посилення спроможностей системи охорони здоров'я країни для забезпечення надання своєчасних, якісних, доступних і досяжних, у тому числі за ціною, послуг із реабілітації й послуг, пов'язаних із АТ. Це стосується, серед іншого, надання послуг із протезування й ортезування для всіх людей із порушеннями функцій якнайшвидше після виникнення станів із гострим початком чи з дитинства та протягом усього життя шляхом забезпечення міжсекторальної технічної підтримки, у тому числі підтримки заходів із реабілітації в рамках фінансування охорони здоров'я, координації з міжнародними й національними зацікавленими сторонами, проведення оцінювання та збирання доказових даних, надання підтримки закладам охорони здоров'я з розбудовою спроможностей і передачею обладнання для реабілітації та сприяння розвитку компетенцій фахівців із реабілітації й застосуванню в Україні найкращих міжнародних практик. Надання ВООЗ підтримки МОЗ та Міністерству соціальної політики України в розробці пацієнт-орієнтованих довгострокових стратегій допомоги з послугами на рівні громад.</p> <p>Подальше надання технічної допомоги та стратегічних рекомендацій щодо зміцнення скоординованої й інтегрованої системи охорони здоров'я України для виконання зобов'язань, стратегій і цілей щодо ВІЛ, туберкульозу (ТБ), замісної підтримувальної терапії (ЗПТ) та вірусних гепатитів (наприклад, узгоджених із національними цілями, цілями Європейського регіону ВООЗ та глобальними цілями Організації Об'єднаних Націй). Забезпечення доступу до якісних послуг у зв'язку з ВІЛ, ТБ, ЗПТ і вірусними гепатитами та охоплення такими послугами, зокрема серед найбільш вразливих і ключових груп населення (у тому числі людей, переміщених унаслідок війни), шляхом здійснення адвокаційної діяльності, забезпечення політичного діалогу, розробки політик, надання доказових клінічних і операційних рекомендацій та проведення досліджень.</p> <p>Забезпечення належного включення послуг, пов'язаних із ВІЛ, ТБ, ЗПТ та вірусними гепатитами до стратегій ПМД і комплексних пакетів основних послуг. Підтримка комплексних переглядів національної програми протидії вірусним гепатитам (подібно до переглядів національних програм протидії ВІЛ, ТБ та вірусним гепатитам, а також програм ЗПТ, які було проведено у 2023 р.).</p> <p>Посилення прогресу країни в досягненні цілей із ліквідації кору й краснухи та підтримання статусу вільної від поліомієліту країни шляхом визначення, консолідації та розповсюдження найкращих практик, зібраних у рамках загального реагування на пандемію, вакцинації проти COVID-19, забезпечення готовності до спалахів захворювань, яким можна запобігти шляхом вакцинації, та</p>
--	---

		реагування на них в умовах війни. Підтримка посилення технічних спроможностей та пошуку операційних рішень для забезпечення високоякісного лабораторного нагляду за захворюваннями, яким можна запобігти шляхом вакцинації, у межах ширшої системи охорони здоров'я.
	1.1.3. Країни мають змогу зміцнити свої системи охорони здоров'я для задоволення потреб конкретних груп населення у сфері охорони здоров'я та усунення перешкод до справедливого отримання послуг протягом життя	<p>Надання технічної допомоги для посилення інтеграції програми імунізації до ширшої системи громадського здоров'я на всіх рівнях із використанням уніфікованих стандартів і рішень, адаптованих до місцевих потреб.</p> <p>Активізація реалізації обґрунтованих рішень у рамках програми імунізації шляхом масштабування збирання, аналізу й використання даних щодо охоплення населення вакцинацією для визначення й усунення ключових причин несправедливості. Підтримка діяльності, орієнтованої на використання даних щодо поведінкових особливостей та результатів досліджень для цілей формування відповідної інформаційної бази про імунізацію та проведення комунікаційних кампаній.</p> <p>Сприяння діяльності Дитячого фонду ООН з надання стратегічних рекомендацій щодо зміцнення послуг для матерів, дітей і підлітків на основі доказових настанов, зокрема щодо наявних моделей призначення препаратів та госпіталізації, сучасних підходів до скринінгу розвитку, що зменшують масштаби застосування шкідливих практик і стигматизації, та надання якісної допомоги підліткам.</p>
	1.1.4. Посилення спроможностей країн із управління у сфері охорони здоров'я для покращення прозорості, підзвітності, реагування та розширення прав і можливостей громад	<p>Підтримка Уряду України в розробці узгоджених національних політик, стратегій і планів у сфері охорони здоров'я. Ключові продукти будуть зосереджені на розробці 3-річного плану дій для реалізації національної Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р.; розвитку системи моніторингу й перегляду; наданні Уряду підтримки в залученні партнерів у сфері розвитку до прозорих процесів перегляду й планування; проведенні сесій політичного діалогу та наданні підтримки в залученні приватного сектора.</p> <p>Надання Уряду України й національним органам влади у сфері охорони здоров'я допомоги в розробці стратегій і планів післявоєнного відновлення для цілей забезпечення стійкого відновлення відповідно до найкращих міжнародних практик. Продукти включатимуть розробку технічної документації щодо найкращих практик відновлення, надання Уряду України підтримки в підвищенні обізнаності представників сектора охорони здоров'я щодо характеру міжнародних заходів, спрямованих на відновлення України, та сприяння діалогу на національному рівні щодо відновлення сектора охорони здоров'я. Продовження підтримки діалогу щодо розбудови миру й</p>

		<p>примирення на регіональному рівні шляхом підвищення довіри в аспектах, що стосуються охорони здоров'я, та залучення громади до процесів ухвалення рішень і надання послуг.</p> <p>Підтримка координації міжнародних і національних зацікавлених сторін у секторі охорони здоров'я для цілей кращого узгодження дій. Надання підтримки і сприяння у проведенні координаційних зустрічей секторальної робочої групи «Охорона здоров'я» та платформ міжнародної технічної допомоги з ініціюванням регулярних обговорень серед міжнародних партнерів, які беруть участь у роботі сектора охорони здоров'я в Україні.</p> <p>Надання національним органам влади у сфері охорони здоров'я підтримки в розбудові інституційних спроможностей для покращення процесів планування й операційних процесів. Важливими зацікавленими сторонами є, зокрема, МОЗ і його Проектний офіс з відновлення системи охорони здоров'я, що відповідає за впровадження реформ, а також Національна служба здоров'я України, Центральне закупівельне агентство та національний Центр громадського здоров'я.</p> <p>Взаємодія з Кабінетом Міністрів і Верховною Радою України в питаннях, що стосуються охорони здоров'я, для забезпечення законодавчої підтримки політик у секторі охорони здоров'я та універсального охоплення послугами охорони здоров'я серед населення України. Забезпечення регулярного діалогу з органами законодавчої влади щодо аспектів, які стосуються охорони здоров'я, та найкращих доказів, наявних на міжнародному рівні, надання МОЗ підтримки у здійсненні адвокаційної діяльності й веденні діалогу з Верховною Радою щодо охорони здоров'я.</p>
	<p>1.1.5. Наявність у країн змоги посилювати кадрові ресурси у сфері охорони здоров'я</p>	<p>Надання МОЗ та Міністерству освіти і науки України підтримки в узгодженні навчальних планів, компетенцій і тривалості навчання за різними освітніми програмами, пов'язаними з сектором охорони здоров'я, з нормами Європейського Союзу (ЄС).</p> <p>Надання підтримки у проведенні аналізу ринку праці у сфері охорони здоров'я та впровадженні нових професій у сферах реабілітації і профілактики інфекцій та інфекційного контролю. Надання підтримки в забезпеченні сталого вдосконалення навчальних планів на бакалаврському/магістерському/післядипломному рівнях та безперервної освіти, а також покращення планування й залучення людських ресурсів у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Активізація розвитку медсестринського персоналу шляхом розроблення комплексної стратегії, зосередженої на посиленні спроможностей медсестринського персоналу.</p>

		Вдосконалення механізму партнерства між закладами охорони здоров'я в ЄС та в Україні з метою підтримки розбудови спроможностей кадрових ресурсів у сфері охорони здоров'я.
1.2. Зменшення кількості людей, які мають фінансові труднощі	1.2.1. Наявність у країн змоги розробляти та реалізувати справедливі стратегії й реформи фінансування охорони здоров'я для підтримки прогресу в забезпеченні універсально го охоплення послугами охорони здоров'я	<p>Надання адаптованих до потреб країни глобальних доказів на підтримку діалогу щодо політик фінансування охорони здоров'я відповідно до потреб і пріоритетів країни.</p> <p>Зміцнення потенціалу МОЗ, Міністерства фінансів України, Національної служби здоров'я України та місцевих органів влади шляхом надання експертних рекомендацій, проведення підготовки за місцем роботи, розбудови спроможностей та організації семінарів на національному, регіональному і глобальному рівнях та інших навчальних заходів.</p> <p>Сприяння щорічному діалогу щодо бюджету та надання МОЗ інструментів і доказів для підтримки формування бюджету на охорону здоров'я, у тому числі середньострокового бюджетного плану.</p> <p>Надання підтримки в розробці і щорічному оновленні корпоративної стратегії Національної служби здоров'я України для посилення її інституційної спроможності, забезпечення підзвітності й укріплення реформи фінансування охорони здоров'я.</p> <p>Підтримка політик і практик, направлених на зміцнення механізмів управління стратегічними закупівлями послуг з охорони здоров'я, у тому числі управління програмою медичних гарантій (ПМГ). Надання технічної підтримки в перегляді пакетів послуг у рамках ПМГ, механізмів укладання договорів та систем оплати надавачам послуг.</p> <p>Надання стратегічних рекомендацій щодо зменшення рівня фрагментації у сфері громадського здоров'я, щодо схем фінансування програм протидії різним захворюванням та щодо подолання викликів, пов'язаних із розмежуванням замовників і постачальників та реформою децентралізації, у рамках політичного діалогу.</p> <p>Проведення регулярного перегляду реформ фінансування охорони здоров'я (3-й випуск) для сприяння діалогу щодо політики реалізації цих реформ.</p> <p>Надання технічної допомоги щодо фінансування заходів, спрямованих на покращення санітарно-епідемічного благополуччя, забезпечення готовності та реагування на виклики, породжені війною, для сприяння діалогу стосовно стійкості системи охорони здоров'я.</p> <p>Надання підтримки для покращення фінансування пріоритетних напрямків у системі охорони здоров'я, у тому числі ПМД, посилення фінансування допомоги, яку надають на деокупованих</p>

		територіях і на територіях, які постраждали від війни, реабілітаційної допомоги та допомоги у сфері психічного здоров'я. Надання підтримки в розрахунку витрат на послуги з реабілітації й послуги, пов'язані з АТ, надання відповідальним українським органам державної влади стратегічних рекомендацій щодо принципів фінансування реабілітації й АТ у сфері охорони здоров'я та відстеження фінансування реабілітації й АТ у сфері охорони здоров'я для забезпечення можливості надання пацієнт-орієнтованих і зосереджених на функціонуванні послуг та справедливого доступу до допомоги.
	1.2.2. Наявність у країн змоги генерувати й аналізувати інформацію про захист від фінансових ризиків, справедливість та витрати на охорону здоров'я, а також використовувати цю інформацію для відстеження прогресу та ухвалення рішень	<p>Регулярне генерування даних про витрати на охорону здоров'я з використанням національної системи рахунків у сфері охорони здоров'я, у тому числі про витрати на реалізацію конкретних програм, витрати на ресурси (такі як кадрові ресурси та лікарські засоби), витрати з власної кишені пацієнтів та витрати, пов'язані з наданням зовнішньої допомоги. Розбудова спроможностей для відстеження витрат на охорону здоров'я та використання системи рахунків у сфері охорони здоров'я при розробленні політик.</p> <p>Підтримка ініціатив із фінансового захисту та забезпечення актуального з точки зору політики аналізу даних, отриманих за результатами опитування домогосподарств та інших актуальних національних досліджень, за умови їх проведення, що дасть змогу ухвалювати обґрунтовані рішення для розробки справедливих та ефективних політичних механізмів у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Сприяння доступу до даних та їх аналізу для моніторингу фінансового захисту в рамках глобальних зусиль із моніторингу прогресу в забезпеченні універсального охоплення послугами з охорони здоров'я.</p>
1.3. Покращення доступу до основних лікарських засобів, вакцин, діагностики та обладнання для первинної медичної допомоги	1.3.1. Забезпечення авторитетних рекомендацій та стандартів щодо якості, безпечності й ефективності медичних товарів, у тому числі шляхом надання послуг із прекваліфікації та переліків основних лікарських і діагностичних засобів	<p>Подальші підвищення обізнаності та нарощування спроможностей відповідних інституцій щодо нормативних рекомендацій ВООЗ та її інструментів, що стосуються медичних товарів, у тому числі примірних переліків основних лікарських засобів ВООЗ, примірного переліку основних діагностичних засобів ВООЗ, переліку пріоритетних допоміжних засобів, переліку пріоритетних медичних виробів ВООЗ.</p> <p>Забезпечення лідерства в консолідації найкращих практик та координації розроблення позитивного переліку лікарських засобів і медичних виробів, що підлягають відшкодуванню, в рамках пакетів ПМГ для забезпечення доказового лікування та підтримки бюджетування для безпечних, ефективних і якісних медичних виробів.</p>
	1.3.2. Забезпечення кращого й більш	Використання досягнень реформи в забезпеченні прозорості закупівель і розширення сфери діяльності та спроможностей державного підприємства «Медичні закупівлі України» з консолідацією більшої кількості закупівель на регіональному рівні й на рівні лікарень шляхом

	справедливого доступу до медичних товарів шляхом формування глобального ринку та надання країнам підтримки у здійсненні моніторингу й забезпеченні ефективних і прозорих систем закупівель та постачання	адміністрування електронних каталогів та використання програм, які ще не інтегровані до сфери діяльності підприємства «Медичні закупівлі України». Сприяння встановленню доступних цін для покращення справедливого доступу до медичних товарів. Сприяння політичному діалогу, зокрема стосовно координації й співробітництва в рамках перегляду політики ціноутворення на лікарські засоби в Україні шляхом покращення методики зовнішнього референтного ціноутворення та механізмів регулювання ринкового ціноутворення на медичні товари.
	1.3.3. Посилення національних та регіональних регуляторних спроможностей, покращення постачання безпечних медичних товарів гарантованої якості	Надання країні підтримки для забезпечення її активної участі в ініціативах щодо зміцнення систем під керівництвом ВООЗ, у тому числі в програмах зі зміцнення регуляторних систем, із використанням Глобального інструмента порівняльного аналізу ВООЗ для оцінювання національних регуляторних систем, Програми міжнародного моніторингу лікарських засобів ВООЗ, Форуму справедливого ціноутворення ВООЗ, різних міжнародних і регіональних регуляторних мереж та ініціатив із гармонізації, а також ініціативи глобальної співпраці у сфері асистивних технологій. Надання технічних рекомендацій щодо створення єдиного національного регуляторного органу для управління медичними товарами, стосовно яких ВООЗ провела порівняльний аналіз.
	1.3.5 Наявність у країн змоги вирішувати проблеми, пов'язані зі стійкістю до протимікробних препаратів, за допомогою посилення систем нагляду, лабораторних спроможностей і заходів із профілактики інфекцій та інфекційного контролю шляхом підвищення рівня обізнаності та застосування доказових політик і практик	Надання Уряду України підтримки в реалізації Національного плану дій щодо боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів (СПП) з особливим акцентом на профілактиці інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги, посиленні програм профілактики інфекцій та інфекційного контролю і програм у сфері водопостачання, санітарії та гігієни на національному рівні та на рівні окремих закладів охорони здоров'я. Реалізація Національного плану дій щодо СПП передбачає, зокрема, підвищення рівня обізнаності щодо СПП, посилення боротьби з СПП, здійснення нагляду за вживанням протимікробних препаратів, реалізацію програм із забезпечення раціонального використання протимікробних препаратів та розбудову лабораторних спроможностей для масштабування високоякісного виявлення СПП та повідомлення про неї.

СП2. Забезпечення ефективнішого захисту у разі надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я додатково для одного мільярда людей		
2.1. Забезпечення готовності країн до надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я	2.1.1. Проведення у країнах оцінювання спроможностей для забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій із застосуванням підходу, що охоплює всі види небезпек, та звітування про результати такого оцінювання	Використання результатів Спільного зовнішнього оцінювання і підготовка звіту щодо спроможностей України (у тому числі на субнаціональному рівні) для запобігання надзвичайним ситуаціям у сфері охорони здоров'я, їх виявлення і реагування на них, включаючи пандемію COVID-19, відповідно до міжнародних рамкових документів, таких як Міжнародні медико-санітарні правила (ММСП) (2005 р.) та Сендайська рамкова програма.
	2.1.2. Посилення спроможностей для забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій у всіх країнах	<p>Надання Уряду України постійної підтримки в посиленні операціоналізації й координації підходу «Єдине здоров'я» на національному й субнаціональному рівнях із метою визначення прогалів в інституційних, інформаційних, освітніх та операційних спроможностях і розроблення стратегій для їх усунення. Одна з основних рекомендацій, окреслених у фінальному звіті за результатами Спільного зовнішнього оцінювання, стосується схвалення і впровадження принципу «Єдине здоров'я» та принципу врахування всіх видів небезпек на рівні Уряду, в усіх секторах та міністерствах. Тож ВООЗ постійно надаватиме підтримку для включення підходу «Єдине здоров'я» до національних документів щодо санітарно-епідемічного благополуччя.</p> <p>Надання з боку ВООЗ підтримки МОЗ/ Центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України (ЦГЗ МОЗ) у забезпеченні й підтриманні функціонування лабораторій у сфері громадського здоров'я для цілей швидкого виявлення надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Україна розробила національну стратегію секвенування, а національна референс-лабораторія продовжує проведення секвенування обраних зразків COVID-19. ВООЗ надаватиме підтримку в посиленні спроможностей для проведення секвенування поза контекстом COVID-19, здійсненні перегляду й визначенні пріоритетних захворювань для проведення секвенування та, залежно від потреб, створення на обласному рівні нової мережі лабораторій, що проводять секвенування.</p> <p>Співпраця з відповідними державними інституціями, відповідальними за реагування на надзвичайні ситуації, такими як Державна служба України з надзвичайних ситуацій, та надання їм підтримки.</p>
	2.1.3. Операційна готовність країн до	Надання допомоги в розробці планів забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій та стандартних операційних процедур для ефективного реагування на надзвичайні ситуації з чітко

	<p>проведення оцінювання ризиків і факторів вразливості та до управління ними</p>	<p>визначеними ролями й обов'язками. Проведення імітаційних навчань для ретельної перевірки таких планів і стандартних операційних процедур із визначенням та усуненням недоліків для забезпечення ефективнішого реагування.</p> <p>Покращення політик щодо екстреної медичної допомоги й медицини катастроф та сприяння інтеграції найкращих міжнародних практик. Надання підтримки в стандартизації навчальних планів і програм та сприяння формуванню партнерських зв'язків із міжнародними закладами освіти з метою забезпечення дотримання в Україні світових стандартів.</p> <p>Надання технічної й операційної підтримки для покращення роботи національного Центру медицини катастроф, ініціювання співробітництва для проведення досліджень, оцінювання й сприяння розвитку національних бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги в Україні та посилення спроможностей для проведення медичних евакуацій. Така комплексна підтримка допоможе вдосконалити наявні в Україні механізми забезпечення готовності до катастроф та надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я, а також реагування на них.</p>
<p>2.2. Запобігання епідеміям та пандеміям</p>	<p>2.2.2. Масштабна реалізація перевірених стратегій профілактики пріоритетних захворювань із пандемічним/ епідемічним потенціалом</p>	<p>Надання підтримки в розбудові стійкої системи нагляду. Після розширення української системи дозорного епідеміологічного нагляду за тяжкими гострими респіраторними інфекціями/грипоподібними захворюваннями і ухвалення ВОЗ рішення стосовно пандемії COVID-19 важливо посилити систему дозорного нагляду для забезпечення якомога ранішого виявлення нових загроз. Проведення ВОЗ навчання для розбудови спроможностей епідеміологів, інших лікарів і координаторів пунктів дозорного нагляду до початку й після завершення сезону грипу.</p> <p>Подальше посилення спроможностей лабораторних мереж у сфері громадського здоров'я на регіональному й національному рівнях, у тому числі спроможностей із секвенування для виявлення захворювань із епідемічним потенціалом. Надання наборів для проведення лабораторних досліджень і пов'язаних лабораторних товарів, у тому числі лабораторного обладнання й витратних матеріалів.</p>
	<p>2.2.3. Зменшення ризиків появи, у тому числі повторної появи, особливо небезпечних патогенів</p>	<p>Надання Україні підтримки в посиленні спроможностей для боротьби з п'ятьма основними категоріями захворювань: вірусними геморагічними гарячками; респіраторними інфекціями, у тому числі COVID-19, близькосхідним респіраторним синдромом та іншими коронавірусними захворюваннями; трансмісивними захворюваннями; захворюваннями, що становлять загрозу для біологічної безпеки, у тому числі з чумою та сибірською виразкою; і захворюваннями, пов'язаними з появою патогенів зі стійкістю до лікарських засобів.</p>

		<p>Надання з боку ВООЗ підтримки, спрямованої на посилення спроможностей для швидкого виявлення спалахів захворювань, спричинених визначеними в Україні пріоритетними патогенами, повідомлення про них, ефективного реагування на них та забезпечення готовності до них.</p> <p>Сприяння виконанню порядку денного в рамках підходу «Єдине здоров'я» щодо усунення поширених ризиків, пов'язаних із зоонозними захворюваннями й безпеністю харчових продуктів, у рамках надання підтримки у виконанні національних пріоритетів, покращення мультисекторальної діяльності та вдосконалення міжнародних настанов. Надання підтримки в забезпеченні роботи систем нагляду за зоонозними захворюваннями з метою створення інформаційної системи/платформи автоматизованого обміну даними між лабораторіями й системами нагляду.</p> <p>Створення координаційного механізму (робочої групи), який буде затверджено на законодавчому рівні, для цілей проведення зацікавленими сторонами в рамках підходу «Єдине здоров'я» спільного оцінювання ризиків. Продовження проведення оцінювання спроможностей і потреб для цілей розбудови потенціалу лабораторної мережі стосовно кожного пріоритетного зоонозного захворювання.</p> <p>Надання Уряду України підтримки у розробці/оновленні національної дорожньої карти для впровадження підходу «Єдине здоров'я» та ініціювання регулярних зустрічей щодо впровадження підходу «Єдине здоров'я» з залученням національних і субнаціональних координаторів.</p> <p>Забезпечення підготовки для спеціалістів у сфері громадського здоров'я, у тому числі для груп швидкого реагування та для фахівців, які працюють із хімічними, біологічними, радіологічними та ядерними небезпеками.</p>
	<p>2.2.4. Реалізація планів із ліквідації поліомієліту та планів переходу в партнерстві з Глобальною ініціативою з ліквідації поліомієліту</p>	<p>Надання технічної підтримки для виконання вимог Глобальної ініціативи з ліквідації поліомієліту (GPEI) щодо сертифікації й підтримання статусу країни, вільної від поліомієліту. Покращення ситуації з дотриманням положень ММСП щодо ліквідації поліомієліту.</p> <p>Надання мережам лабораторій підтримки в забезпеченні високоякісних діагностики й моніторингу циркуляції поліовірусів.</p>
<p>2.3. Швидке виявлення надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я та реагування на них</p>	<p>2.3.1. Швидке виявлення потенційних надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я, оцінювання</p>	<p>Надання з боку ВООЗ підтримки МОЗ/ЦГЗ МОЗ в адаптації операційного інструмента й покращенні його функцій шляхом визначення джерел зоонозів та інших видів небезпек для здоров'я людини. Посилення ВООЗ спроможностей ЦГЗ МОЗ для аналізу результатів, отриманих із різних джерел даних нагляду.</p>

	ризиків та повідомлення про них	Проведення ВООЗ, спільно з ЦГЗ МОЗ, регулярного аналізу епідемічної ситуації з метою її моніторингу й забезпечення готовності до потенційних спалахів захворювань і реагування на них на основі доказових даних.
	2.3.2. Швидке реагування на гострі надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я з використанням відповідних національних та міжнародних спроможностей	<p>Підтримка проведення швидкого ситуаційного аналізу (упродовж 24–72 годин) у разі виникнення гострих подій у сфері громадського здоров'я для визначення їх характеру й масштабу, наслідків і ризиків для здоров'я, прогалин у наявних спроможностях для реагування й координації та потреби в оперативному реагуванні. Продовження забезпечення лідерства в міжнародній координації реагування в секторі охорони здоров'я України на гострі гуманітарні надзвичайні ситуації та надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я відповідно до рекомендацій Міжвідомчого постійного комітету), ММСП та інших відповідних міжнародних інструментів.</p> <p>Формування резервних спроможностей Бюро ВООЗ в Україні для підтримки реагування на національному рівні на будь-які гострі надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я за допомогою наявних у країні людських ресурсів і резервних запасів, за посередництвом оперативних офісів на місцях та, за потреби, шляхом мобілізації міжнародних мереж реагування, таких як Мережа оперативних центрів із реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я, бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та Глобальна мережа оповіщення про спалахи захворювань і реагування на них.</p> <p>Надання Україні допомоги у визначенні того, коли закінчився гострий етап надзвичайної ситуації та коли слід змінити увагу на подальші заходи, перехідний етап та відновлення.</p>
	2.3.3. Підтримка й посилення основних послуг і систем охорони здоров'я в умовах нестабільності, конфлікту та вразливості	<p>Подальше надання з боку ВООЗ підтримки в реагуванні на гуманітарну надзвичайну ситуацію в Україні, з особливим акцентом на східних областях. Головна мета реагування ВООЗ полягатиме в мінімізації рівнів смертності й захворюваності серед усіх людей, що постраждали внаслідок війни, та в забезпеченні життєво необхідної екстреної допомоги й недискримінаційного доступу до основних послуг з охорони здоров'я.</p> <p>Забезпечення підтримки в наданні критичної життєво необхідної допомоги при травмах та інших видів медичної допомоги, у тому числі для цілей контролю інфекцій у клінічних умовах. Продовження забезпечення підтримки в наданні основних послуг ПМД вразливим громадам, які постраждали внаслідок війни та/або перебувають у зоні ризику, у тому числі в проведенні в клінічних умовах основних втручань, що стосуються здоров'я матерів та репродуктивного здоров'я, розповсюдженні життєво необхідних товарів, наданні технічної й операційної допомоги та розробленні маршрутів направлення. Надання стратегічних рекомендацій щодо координації сторін, що здійснюють гуманітарне реагування у сфері охорони здоров'я.</p>

		<p>Подальше надання технічної допомоги для розроблення доказових політик і заходів, спрямованих на впровадження пакета економічно ефективних втручань ВООЗ.</p> <p>Надання МОЗ допомоги в інтеграції індикаторів факторів ризику для здоров'я до національної системи нагляду за НІЗ із метою забезпечення її сталості, сприяння ухваленню інформованих рішень та полегшення спільного нагляду.</p> <p>Надання МОЗ технічної допомоги у проведенні досліджень щодо НІЗ для заповнення прогалин в інформації у сфері охорони здоров'я до моменту впровадження національної системи нагляду.</p> <p>Надання технічної допомоги для цілей розвитку систем нагляду з акцентом на НІЗ, із урахуванням результатів досліджень, проведених у рамках Поетапного підходу до епіднагляду за факторами ризику НІЗ (STEPS), Європейської ініціативи з нагляду за ожирінням у дітей (COSI), та інших відповідних досліджень під час планування доказових втручань.</p> <p>Співпраця з правоохоронними органами і лабораторними мережами для моніторингу вмісту транс-жирів у харчових продуктах на основі ухвалених ВООЗ настанов. Сприяння політичному діалогу щодо узгоджених ВООЗ стандартів збагачення корисними добавками основних харчових продуктів і спецій. Продовження підтримки Уряду, розроблення й залучення до політичного діалогу, просування підвищення податків на тютюн і алкоголь та оподаткування цукровмісних напоїв. Сприяння політичному діалогу з приватним сектором, у тому числі з виробниками харчових продуктів, щодо обмеження доданої солі.</p>
	Проміжний результат 3.2.2. Наявність у країн змоги зміцнювати партнерські зв'язки між секторами, а також механізми управління, закони і фіскальні заходи	<p>Підтримка Уряду і залучення до політичного діалогу, підтримка отримання даних і координації з партнерами в різних секторах задля покращення раціону харчування, здорового способу життя і зведення до мінімуму негативного впливу факторів ризику НІЗ, у тому числі куріння, зловживання алкоголем, високого рівня споживання солі, цукру тощо.</p> <p>Надання Уряду України технічної допомоги в перегляді, розробленні й оцінюванні фіскальних політик у сфері охорони здоров'я, у тому числі, серед іншого, політик щодо оподаткування тютюнових виробів, алкоголю, цукровмісних напоїв та інших фіскальних заходів.</p>
Кінцевий результат 3.3. Забезпечення здорового середовища для просування здоров'я і стійкого суспільства	3.3.1. Наявність у країн змоги реагувати на екологічні детермінанти здоров'я, у тому числі на зміну клімату	Сприяння політичному діалогу й надання технічної допомоги в інтеграції рекомендованого ВООЗ підходу, що полягає у плануванні забезпечення безпечності води, до нормативно-правових документів, до практики надавачів послуг із водопостачання та до нагляду у сфері громадського здоров'я з метою дотримання ключових вимог, визначених у Директиві ЄС 2020 р. про питну воду, та посилення впровадження підходу на основі оцінювання ризиків у рамках контролю якості питної води.

СПЗ. Забезпечення покращення стану здоров'я та добробуту додатково для одного мільярда людей		
Кінцевий результат 3.1. Забезпечення безпечного та справедливого суспільства завдяки роботі з детермінантами здоров'я	3.1.1. Наявність у країн змоги реагувати на соціальні детермінанти здоров'я на всіх етапах життя	<p>Надання стратегічної підтримки у сферах залобігання насильству щодо дітей та жінок, у тому числі гендерно зумовленому насильству та сексуальному насильству.</p> <p>Надання технічної допомоги з метою розбудови спроможностей зацікавлених сторін для реалізації програм зміцнення здоров'я, націлених на зниження різних факторів ризику (вживання тютюну, ожиріння, низької фізичної активності та споживання алкоголю) на рівні громад та на національному рівні.</p> <p>Надання технічної допомоги, розбудова спроможностей і проведення досліджень поведінкових особливостей для здійснення втручань на рівні політик у сфері громадського здоров'я та в інших сферах.</p>
	3.1.2. Наявність у країн змоги розширювати справедливий доступ до безпечних та здорових харчових продуктів, вироблених у сталій спосіб, у тому числі за допомогою підходу «Єдине здоров'я»	<p>Співпраця з правоохоронними органами і лабораторними мережами для моніторингу вмісту транс-жирів у харчових продуктах на основі ухвалених ВООЗ настанов. Сприяння політичному діалогу щодо узгоджених ВООЗ стандартів збагачення корисними добавками основних харчових продуктів і спецій.</p> <p>Сприяння політичному діалогу з приватним сектором, у тому числі з виробниками харчових продуктів, щодо обмеження доданої солі.</p> <p>Забезпечення підтримки для підсилення програм харчування, у тому числі шкільного.</p>
Кінцевий результат 3.2. Забезпечення в суспільстві підтримки й розширення можливостей шляхом усунення факторів ризику	3.2.1. Наявність у країн змоги усунувати фактори ризику за допомогою мультисекторальних заходів	<p>Надання технічної допомоги в секторі охорони здоров'я та в рамках мультисекторального реагування у здійсненні законодавчих втручань, орієнтованих на конкретні групи населення, та у вжитті заходів із профілактики для усунення основних факторів ризику, які спричиняють високий тягар захворювань, у тому числі шляхом просування здорового харчування та профілактики надмірної ваги й ожиріння.</p> <p>Надання технічної допомоги для розроблення рамок реалізації нових регуляторних норм щодо тютюну та інших інструментів відповідно до Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну, у тому числі Протоколу про ліквідацію незаконної торгівлі тютюновими виробами.</p> <p>Сприяння застосуванню розроблених ВООЗ рамкових документів і настанов для усунення факторів ризику НІЗ, таких як SAFER (контроль над алкоголем), RESOLVE (споживання солі, калію та цукру) та REPLACE (зниження вмісту транс-жирів).</p>

		<p>Застосування рекомендованого ВООЗ підходу щодо планування забезпечення безпечності санітарії в рамках планування, експлуатації санітарних систем та управління ними з метою мінімізації ризиків для громадського здоров'я, пом'якшення наслідків варіативності клімату та адаптації до змін клімату.</p> <p>Посилення нормативно-правової бази й безпечних практик управління відходами, утвореними в результаті діяльності у сфері охорони здоров'я, з метою вирішення питань, пов'язаних із плануванням, мінімізацією кількості відходів, переробленням, поводженням, зберіганням, транспортуванням, обробленням і утилізацією, у рамках реалізації в закладах охорони здоров'я масштабніших заходів стосовно водопостачання й санітарії.</p> <p>Сприяння виконанню рекомендацій ВООЗ щодо розробки планів дій у сфері охорони здоров'я для реагування на вплив високих температур, а також рекомендацій щодо забезпечення кліматичної стійкості й екологічної сталості закладів охорони здоров'я та розробки планів адаптації системи охорони здоров'я до змін клімату.</p> <p>У рамках відновлення й трансформації системи охорони здоров'я, надання технічної допомоги та проведення адвокаційних втручань для формування кліматично стійких та екологічно сталих систем охорони здоров'я з низьким рівнем викидів вуглецю відповідно до Програми охорони здоров'я, ухваленої на 26-й Конференції ООН зі зміни клімату (відомої як COP26) та ініціативи «Альянс із трансформаційних дій у сферах пом'якшення наслідків зміни клімату й охорони здоров'я» (Alliance for Transformative Action on Climate and Health).</p> <p>Надання МОЗ/ЦГЗ МОЗ підтримки в посиленні лабораторних спроможностей для тестування зразків із довкілля — води, ґрунту, повітря.</p> <p>Надання підтримки в оновленні національної нормативно-правової бази України щодо тестування води з особливим акцентом на нормах і стандартах.</p> <p>Сприяння розробці політик у сфері гігієни довкілля, у тому числі щодо забруднення ґрунту, забруднювачів повітря й шумового забруднення.</p>
	Проміжний результат 3.3.2. Отримання країнами підтримки у створенні	Створення мережі «Здорових міст» із застосуванням корпоративної системи ВООЗ щодо здорових міст, у тому числі системи управління містами.

	сприятливого середовища для здорових умов	Сприяння ініціативам із розширення можливостей для забезпечення здорового вибору, у тому числі стратегіям розширення спроможностей громад задля створення здорових умов проживання.
СП4. Більш дієва та ефективна робота ВООЗ, що забезпечує кращу підтримку країн		
4.1. Посилення спроможностей країни для роботи з даними та впровадження інновацій	4.1.1. Наявність у країн змоги посилювати використання даних, аналітики та медичних інформаційних систем для розробки політики та досягнення результатів	<p>Розширення можливостей використання даних медичних інформаційних систем для ухвалення рішень у сфері охорони здоров'я щодо оптимізації маршрутів надання допомоги, вмісту пакета медичних послуг та оцінювання результатів реформи щодо оплати надавачам послуг. Продовження розробки стандартів даних, механізмів підзвітності та звітування.</p> <p>Посилення рутинного звітування закладів щодо ПМД, у тому числі щодо систем моніторингу стану пацієнтів та пов'язаних адміністративних систем, включно з інформаційною системою імунізації в рамках електронної системи охорони здоров'я.</p>
	4.1.2. Забезпечення моніторингу показників впливу та кінцевих результатів GPW 13, глобальних та регіональних тенденцій у сфері охорони здоров'я, індикаторів Цілей сталого розвитку, ситуації з нерівністю у сфері охорони здоров'я та дезагрегованих даних	<p>Надання технічної підтримки у збиранні, аналізі та представленні даних, які стосуються показників впливу та кінцевих результатів GPW 13, пов'язаних зі здоров'ям індикаторів ЦСР, а також Глобального плану дій із забезпечення здорового життя й добробуту для всіх (Global Action Plan for Healthy Lives and Well-being for all). Продовження координації діяльності партнерів, спрямованої на досягнення пов'язаних зі здоров'ям індикаторів ЦСР, та організації міжвідомчих заходів для прискорення прогресу країни в досягненні ЦСР, що стосуються здоров'я.</p> <p>Надання технічної допомоги у проведенні добровільного національного огляду для забезпечення перегляду Урядом прогресу в досягненні ЦСР та звітування щодо такого прогресу.</p>
	4.1.3 Посилення в країнах доказової бази, визначення пріоритетності та використання норм і стандартів, розроблених ВООЗ; покращення спроможностей для проведення досліджень та здатності в ефективний і сталий спосіб масштабувати інновації, у	<p>Надання з боку ВООЗ підтримки Уряду України в інтеграції даних щодо поведінкових і культурних особливостей шляхом систематичного вивчення індивідуальних і контекстуальних факторів, що впливають на пов'язану зі здоров'ям поведінку, використання таких даних для покращення результатів політик, послуг і комунікації у сфері охорони здоров'я, покращення надання послуг з охорони здоров'я та зменшення рівня несправедливості. Продовження ВООЗ вивчення різних інструментів, які допомагають здійснювати доказові втручання у сфері охорони здоров'я на шляху до досягнення ЦСР.</p> <p>Надання з боку ВООЗ підтримки в масштабуванні цифрової трансформації для цілей удосконалення системи охорони здоров'я з метою узгодження рішень щодо інвестування в цифрові технології з потребами в системі охорони здоров'я з забезпеченням при цьому повного дотримання цінностей, що базуються на справедливості, солідарності й правах людини.</p>

	тому числі у сфері цифрових технологій	
4.2.Посилення лідерства, управління та адвокації ВООЗ у сфері охорони здоров'я	4.2.6. Поступові інтеграція й моніторинг застосування підходу «нікого не залишити осторонь» у контексті справедливості, гендеру і прав людини	Забезпечення і просування через технічну підтримку і діяльність ВООЗ гендерної перспективи, а також уваги до питань рівності й прав людини в рамках підходів до планування й розвитку системи охорони здоров'я та надання послуг у всіх політиках, нормативно-правових актах та програмах. Це включає інклюзію людей з інвалідністю та виконання ВООЗ ролі лідера в реалізації зусиль системи Організації Об'єднаних Націй у цій сфері.

Примітки: СПП: стійкість до протимікробних препаратів; АТ: асистивні технології; COVID-19: коронавірусна хвороба; ММСП: Міжнародні медико-санітарні правила (2005 р.); НІЗ: неінфекційні захворювання; ЗПТ: замісна підтримувальна терапія; ПМД: первинна медична допомога; ПМГ: програма медичних гарантій; ЦСР: Цілі сталого розвитку; СП: стратегічний пріоритет; ТБ: туберкульоз; GPW 13: Тринадцята загальна програма роботи ВООЗ на 2019–2025 рр.; ЦГЗ МОЗ: Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України.